

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Grigorie*)

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmeagului, precum și al părților anexate din Bănatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierescă.

„Fericii sunt slugile acelea, pe cari, venind Domnul, îi va afla priveghind.“ Luca 12,37.

Prea iubiții mei fii sufletești,

Din mila și darul lui Dumnezeu, Care m'a uns și m'a așezat de Părinte al Vostru în scaunul arhieresc al Aradului, în ziua de 12 Iulie 1931 împlinesc 6 ani de slujbă și cu umilință socotesc că este cu adevărat sărbătorească clipa, în care împreună cu voi, prea iubiții mei fii sufletești, îmi plec genunchii spre rugăciune de mulțumire Domnului, Părintelui Luminilor, dala care vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit și Căruia se cuvine mărirea, mulțumirea și închinăciunea, în vecii vecilor.

Cu inima înălțată către cer zic și eu azi cu psalmistul: „Nu mă lăsa Doamne Dumnezeul meu; nu Te depărta dela mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele“, (Ps. 37) și mă rog cu osârdie pentru voi și pentru mine, ca Tatăl Cel ceresc să ne dea fericirea de a putea fi slugi bune și sărguicioase, pe cari venind Domnul să ne afle priveghind. Acest singur cuvânt „priveghind“ este

*) Această pastorală se va citi de P. C. Preoți în biserică la sf. liturghie din ziua de 12 Iulie a. c.

ca un diamant strălucitor și de mare preț, fiindcă dânsul ne învață cum trebuie să întrebuințăm timpul vieții noastre.

Mare este însemnătatea timpului pentru oameni. Cu ajutorul timpului s'au clădit sate, orașe și cetăți. Cu sprijinul timpului au aflat oamenii învățați minunatele leacuri cu cari se vindecă cele mai grele boale. Cu timpul au învins vestifii generali pe câmpul de luptă și sub aripile timpului au întemeiat împărății împărățiile lor.

Dar, iubiții mei, timpul atunci este mai prețios și mai bine întrebuințat, când îl folosim pentru mântuirea noastră. Și omul se mântuiește atunci, când din zi în zi, din lună în lună, din an în an tot mai mult se apropie de Dumnezeu, curățindu-și trupul și sufletul de întinăciune.

În pustietatea mare din Africa s'au aflat odată doi călători morți. Și când s'au cercetat cu deamănuntul trupurile lor, ele erau înfășurate cu cununi de cele mai scumpe pietri strălucitoare.

Dar, vai, ce le-a folosit lor comoara împărătească atunci, când nu găseau un singur strop de apă să-și potolească chinul setei. Și sunt sigur că dacă le-ar fi ieșit cineva în cale cu apa mântuitoare și-ar fi dat în schimb toate comorile lor. Călătorii nenorociți nu au folosit bine timpul, fiindcă ei în drumul lor spre târgul, unde puteau să-și vindă pietrile, au uitat că e mai bine să priveghezi și să te rogi lui Dumnezeu, decât să fi stăpânul comorilor.

Sunt oameni, cari o viață întreagă spală nisipul râurilor purtător de aur. Sunt oameni, cari 70—80 de ani dearândul caută și culeg aur și argint pe această lume, ca la urmă să moară și ei părăsiți de comorile lumii, pe cari le-au iubit așa de mult ca și săracii cei din

urmă, cari nu au văzut nici măcar un firicel de aur sau de argint.

Este așa de aproape de mintea omului deci adevărul, că este mai bine și mai folositor de o mie de ori să fii sluga Domnului, care zice: „Deci nu vă îngrijiți, zicând ce vom mânca sau ce vom bea sau cu ce ne vom îmbrăca? Căci acestea le caută toate păgânii și știe Părintele vostru cel ceresc că aveți trebuință de toate acestea, ci căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate acestea se vor adăuga vouă“. (Mat. 6, ³¹⁻³³).

Pe pământ sunt multe orașe și sate legate între ele cu multe și felurite drumuri, și săracul umblă pe un drum și bogatul pe alt drum, dar spre ceruri pentru toți este una și singura potecă: a rugăciunii și a faptelor bune. Cine vrea să se mântuiască și să trăiască fericit pe acest pământ nu poate să-și aleagă decât această singură potecă.

O corabie se scufundă în mare. Unii marinari au început să se gândească la Dumnezeu și să se roage ca să-i scape cu viață, să se poată întoarce la familiile lor. Alții dintre marinari, cari niciodată nu s'au gândit la Dumnezeu, au început în clipele de primejdie să-și umple buzunarele cu aur. Dar, în momentul în care au sărit în apă, greutatea aurului i-a atras în adâncul mării și ei au pierit cu comorile lor cu tot, așteptându-i zadarnic familiile lor să fie printre cei scăpați, cari sau rugat lui Dumnezeu.

Prea iubiții mei fii sufletești!

De aș înșira toate întâmplările din lumea aceasta, ar trebui să ajung la acelaș adevăr, că fericii pe pământ nu sunt acei oameni, cari au putere, strălucire și averi, ci slugii lui Dumnezeu, cari își petrec viața priveghind, adevă rugându-se și făcând fapte bune.

Dulceața și fericirea acestei vieți o găsim în tăcutele biserici și mănăstiri, unde ne întâlnim și ne apropiem de Dumnezeu. Intrebuințați-vă deci timpul petrecând o mare parte din el în aceste sfinte locașuri, de unde isvoarește liniștea sufletului și îndestulirea cu puține din bunătățile pământului.

* * *

Dar pentru ca voi să vă puteți ruga, în liniște, lui Dumnezeu, să puteți cinsti așezăminte sufletești din strămoși, vă povățuesc cu cuvintele Sf. Apostol Pavel: „Și vă rugăm pe voi, fraților, să cunoașteți pe cei ce se ostensesc între voi și pe mai marii voștri întru Domnul și pe cei ce vă învață pe voi; și să-i

aveți pe dânsii de prisosit întru dragostea pentru lucrul lor“ (I. Tes. 5 v. 12). Cu alte cuvinte cinstiți pe preoții voștri și nu vă uitați că ei se luptă azi mai mult ca oricând pentru păstrarea sufletului românesc și ortodox. În lupta cu vrăjmașii Bisericii, să nu uitați că dacă e îngăduit ca vrăjmașii să ne atace, este îngăduită și apărarea. Mai mult cer însă dela voi: sunteți datori a ajuta pe preoți în apărarea credinței. Sunteți datori a sprijini comitetele misionare, după povețele preoților, sunteți datori a vă înscrie pe fiii voștri în Societatea „Sf. Gheorghe“, a sprijini pe bolnavi și săraci și a face tot ce vă leagă de inimă înaintarea și binele Bisericii ortodoxe române.

Prin grai și scris voi fi neîncetat cu voi și vă voi cerceta și pe voi, cari încă nu mă cunoașteți, ca să credeți că nu am alt gând decât mântuirea noastră.

Și să știți că mergeți singuri spre mântuire, căci eu care personal am sfințit 56 biserici și am vizitat 270 parohii, slujind și predicând în fiecare loc, — vă pot spune cu bucurie că avem în eparhie 118 case culturale, 182 comitete misionare și 172 societăți ale tineretului „St. Gheorghe“. Suntem deci în progres frumos, care ne liniștește că nu muncim zadarnic.

Eu smeritul și iubitorul vostru Arhiepiscop și părinte, gândindu-mă neîncetat la binele și fericirea voastră, mi-am ținut de sfântă datorie ca, împreună cu voi, să petrec ziua atât de însemnată pentru mine, când împlinesc 6 ani de muncă în via Domnului și vă rog să vă aduceți aminte de mine în sfintele voastre rugăciuni, precum îmi aduc aminte și eu de voi de câte ori mă apropiu de sf. altar, cunoscând că Dumnezeu e Biruitorul, Dumnezeu e Rânduitorul și Dumnezeu singur e isvorul nesfârșit al milelor și al binefacerilor.

De aceea, binecuvântându-vă cu inimă părintească, să zicem: Doamne, minunile Tale cele preastrălucite, cine le poate spune? Sau cine va vesti tainele Tale cele înfricoșate? că intrupându-Te pentru noi, precum însuși ai voit, tăria puterii Tale ai arătat, că cu crucea Ta raiul tâlharului ai deschis și cu învierea Ta toate le-ai îmbogățit. Indurate, mărire Ție (glas 5, Hvalite).

Arad, Iulie 1931.

Al Vostru iubitor părinte și Arhiepiscop
† Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Dizita M. Sale Regelui la Arad.

În 23 Iunie a. c. orașul Arad a îmbrăcat sărbătoare de mare praznic național, căci în această zi a coborât între noi Regele M. Sa Carol II. însoțit de A. Sa Marele Voevod Mihai, moștenitorul tronului, și de A. S. Regală principele Nicolae. Pentru ca primirea înalților oaspeți să fie într'adevăr regească, în această zi toate edificiile publice și particulare au arborat draperii naționale. Înaintea gării arhitectii orașului nostru au pregătit un splendid arc triumfal, iar de aici până la biserica catedrală și până la casarma Roșiorilor, bulevardul și stradele au fost îmbrăcate în cetine de stejar și brad, iar casele erau împodobite cu covoare scumpe. Circulația trăsurilor și altor vehicule a fost cu desăvârșire interzisă pe acest drum.

În dimineața zilei de 23 Iunie la orele 6 au sosit la Arad d. N. Iorga prim-ministru, d-nii mareșali Averescu și Prezan, apoi generalii Amza, Ștefănescu, Ilasievici, mareșalul palatului general Popovici-Iași, Moruzi, Panaitescu, Antonescu, Sicina, Soutzu, Dumitrescu, Ion Vișoreanu, Băicoianu, Sârbu, Constantinescu, Cialak, Bucica, Ivanovici, colonel Bogdan, inspectorul jandarmeriei, Eugen Bianu, subdirector general al siguranței, Vintilă Ionescu inspector general al siguranței, etc.

Trenul regal a intrat în gara împodobită cu flori și drapele la ora 10 și jumătate, în sunetele pătrunzătoare ale Imnului Regal, în tonat de muzica reg. 93 infanterie, și'n aclamațiile unui public foarte numeros.

A descins din tren M. S. Regele, apoi Marele Voevod Mihai și A. S. R. Prințul Nicolae și adjutanții M. Sale Regelui. La apariția M. Sale Regelui în ușa vagonului regal, de mână cu scumpul său fiu principele Mihai și urmat de prințul Nicolae, publicul a erupt în urale neconținute. Înalții oaspeți erau îmbrăcați în splendide uniforme de vară ale caveriei române. Pe peronul gării, decorată frumos, se aflau d-nii N. Iorga în mare ținută, cei doi mareșali, generalii sosiți din București și cei din Arad și ofițerii superiori ai regimentului I. Roșiori, cu o companie de onoare și muzica militară. Toți d-nii ofițeri erau în mare ținută. În partea dreaptă a peronului erau reprezentanții autorităților bisericești, de toate confesiunile, autoritățile politice și școlare, precum și o cunună de dame, în toalete de gală, și alt public select. Reprezentanții Bi-

sericei noastre au fost conduși de I. P. C. Sa părintele Arhimandrit P. Morușca.

La descindere pe un covor frumos, M. S. Regele a fost salutat de ș. director ministerial Peter Iulian. Aurel Raicu primarul orașului a prezentat tradiționala pâine și sare. M. S. cu înalții oaspeți au trecut în sala de recepții, unde au fost primiți cu urale și flori.

Dela gară M. Sa Regele și cei doi principii au urcat într'un automobil regal și între uralele mulțimei din oraș și provincie și încadrat de ofițeri roșiori, au sosit la catedrală, unde au fost întâmpinați de P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie cu 12 preoți și 2 diaconi îmbrăcați în ornate strălucitoare. S'a servit un Serviciu Divin pontificat P. S. Sa Episcopul nostru, asistat de Archimandriții: Morușca și Suciu, de protopopii: Ciuhandu, Păcățian, Georgia, Muscan, Vățian, Cioroian, N. Popovici, S. Stana, preoții Gh. Popovici, C. Turic și diaconii Măcinic și Ciurescu. P. S. Sa Părintele Episcop a bineventat pe M. Sa Regele și înalții oaspeți prin următoarea vorbire concisă:

Sire,

Imensa dragoste către M. Voastre, ce svâcnește cu mare căldură din sufletele tuturor Românilor, svâcnește și din sufletele noastre cu căldură mai mare decât a razelor solare, fiindcă iubirea sufletească nu poate fi întrecută de nici o comoară.

Cu un sentiment de profundă alipire V'au însoțit toți Românii dela leagău și până azi și suntem fericiți că din clipa în care pe aripile paserei măestre a-Ți descins pe pământul moșilor și strămoșilor, a-Ți reînsuflețit românismul prin muncă și adevăr și înțelegerea patriotismului înalt, făcându-ne să înțelegem că luptând pentru cel mai înalt idealism românesc luptăm împotriva materialismului și pesimismului, căci materialismul nu este altceva decât o neîncredere ce duce spre căutarea celor materiale.

De aceea Biserica mea, care propagă alipirea către M. Voastre, este fericită să Vă poată primi ca pe cel mai înalt și măreț exemplu al Idealismului și după datina cum Romanii doreau noului Cesar: sis major Augusto mellor Traiano (să fiți mai mare decât August și mai bun decât Traian), — Vă dorim să întreceți în mărire și glorie pe glorioșii înaintași ai M. Voastre spre fericirea Românismului.

Să trăiți Sire !!

În cursul Te-deumului M. Sa Regele, cu A. S. Voevodul Mihai și A. S. prințul Nicolae au luat loc înaintea stranei drepte pe un covor.

La polihoane și pomenirea familiei regale M. S. Sa și cei doi principii își făceau

sf. cruce în mod evlavios. La fine P. S. Sa Episcopul nostru a cetit în genunchi, o impresionantă rugăciune, pentru sănătatea Suveranului și familiei noastre regale.

Iar apoi a oferit M. Sale Regelui și celorlalți oaspeți sf. Evanghelie și sf. cruce spre sărutare. Menționăm aici că răspunsurile și imnul regal au fost cântate în catedrală cu multă precizie de corul „Armonia” din Arad, condus de profesorul Lipovan.

De aci, M. S. Regele a mers la cazarma reg. 1 de roșiori, unde era amenajată tribuna regală cu o troiță, ridicată în cinstea eroilor.

CUVÂNTAREA D-LUI COL. PETRE P. GEORGESCU, COMANDANTUL REGIMENTULUI

Majestate,

Astăzi regimentul 1 roșiori „General Averescu” sărbătorește jubileul de 75 ani de existență.

Respectuos mulțumim Majestății Voastre, pentru marca cinste ce ne-ați făcut-o, patronând această măreață zi.

Noi avem sădită în inima noastră, cea mai nobilă datorie, jertfa pentru rege.

În urma dezbaterilor adunării extraordinare din Muntenia dela începutul anului 1830, sub președinția generalului Kisseleff, se creiază pe lângă fiecare din cele două polkuri de infanterie câte un divizion de cavalerie și'n această organizație rămân până în anul 1856, când sub căimăcănia prințului Alexandru Ghica, se înființează primul regiment de cavalerie cu numele de regimentul de lăncieri, încredințându-se comanda colonelului Odobescu Ioan, mare spătar. Din acest regiment a ieșit I-ul de Roșiori, a cărui vechime începe a decurge adevărat din anul 1856, când pentru prima oară găsim escadroanele dela 1830 întrunite sub o unitate bine distinctă.

Odată cu unirea principatelor, noi reforme se introduc în armata națională.

Înființându-se un regiment de lăncieri în Moldova, regimentul din Muntenia ia numele de regimentul 2 lăncieri, primind la 1 Ianuarie 1863 noul stindard, cu marca Principatelor-Unite. Sub glorioasa domnie a prea iubitului Vostu Unchiu, în anul 1868, promulgându-se legea pentru organizarea puterii armate, prin ordinul de zi pe oaste nr. 240 din 11 Noemvrie acelaș an, regimentul 2 lăncieri ia numele de regiment de călărași. Prin decretul din 25 Octomvrie 1870, se hotărăște ca toată cavaleria permanentă să ia numele de roșiori, în amintirea Roșiilor lui Mihai Viteazul.

Regimentul de călărași din Muntenia ia numele de I-ul de roșiori, nume păstrat până în ziua de azi.

Sub glorioasele domnii de fericită și mândră aducere aminte a Regelui Carol I și a Regelui Ferdinand I, stindardele regimentului I de roșiori au strălucit cu cinste în luptele dela Teliș, Gorni-Dubnik, Râhova, Plevna, Vidin, din războiul pentru independența țării românești, apoi la Vratza și Orhania în inima Bulgariei, unde s'a adus pacea în sufletul răătăciților. În războiul pentru întregirea neamului, I-ul de roșiori și-a dat din plin tributul său, începând cu Dunărea, apoi la Oltuz, București, Ciorani, Coadă Babei, Dealul Mărăștilor, Mărășești, Mezôtur, udând din belșug pământul sfânt al țării cu sângele călăreților săi.

Prin înaltul decret nr. 1319 din 10 Mai 1927, Marele și Gloriosul rege Ferdinand I numește cap al regimentului I roșiori pe generalul de corp de armată Alexandru Averescu, ca o răsplătă către colaboratorul său, învingătorul dela Mărăști. Stindardele de azi evocă jertfele camarazilor de ieri și

încălzesc sufletele celor ce servim cu credință neclintită, asigurând pe Majestatea Voastră de aceeaș hotărâre de jertfă, de care sunt adânc însuflețite toate regimentele mândrei și puternicei Voastre armate.

Medaliile, de 25 și 40 de ani, cu cari ați binevoit a împodobi drapelul regimentului, sunt și vor fi simbolul jertfei și al dragostei, care să crească puternic în sufletul tuturor acelorora ce vor avea cinstea să servească pe Majestatea Voastră, în regimentul 1 roșiori.

CUVÂNTAREA D-LUI MAREȘAL AVERESCU

Sunt 25 ani de când la Galați s'a serbat o jumătate de veac de existență a regimentului în prezența Regelui Ferdinand, pe atunci inspector general de cavalerie și prinț moștenitor.

Păstrându-mă în cadrele aspiraților de atunci, am spus că regimentul acesta își va face datoria atunci când neamul îl va chema la împlinirea visului său milenar. La fel, azi pot să spun că acest regiment și întreaga armată își va face datoria, menținând liniștea de care are nevoie domnia M. Sale.

Sunt fericit că pot să port toată viața uniforma acestui regiment și strig să trăiască Regele, trăiască cavaleria română.

Discursul M. S. Regelui

Sunt fericit de a putea fi azi în mijlocul acestui falnic regiment, care își serbează al 75-lea an dela creerea lui.

De fapt, cavaleria noastră este cu mult mai veche. Ea datează chiar dela înființarea oștirii noastre. Dar ca unitate aparte, ea datează cu 75 ani în urmă dela ziua ce serbăm azi. Sărbătoare de biruință, sărbătoare de credință, sărbătoare pentru trecut, dar și sărbătoare pentru viitor.

Istoricul acestui regiment, jertfele sale glorioase în două războaie, sunt atât pentru Suveran, cât și pentru țara întreagă o încredințare că întreaga cavalerie va ști să-și facă datoria.

Cu acest gând, cu această încredere în armata noastră, strig: Trăiască regimentul de roșiori, trăiască cavaleria română! Ura!!

A urmat defilarea și concursuri hipice pe arena regimentului.

Dela cazarmă s'a trecut la palatul cultural, unde a fost un banchet, oferit de primărie.

Primarul orașului dr. Raicu a rostit o cuvântare în care a amenintit legăturile dintre Rege și dintre granița Aradului, cari datează dela 1914, când M. S. Regele a trecut pe aici ca principe moștenitor, salutat ca un ideal al românilor.

Răspunsul M. S. Regelui.

Pentru Mine e o mulțumire să vin pe aceste meleaguri și primirea ce Mi-a făcut populația mi-a umplut inima de bucurie.

Aradul înseamnă foarte mult în istoria neamului nostru. Aradul, prin luptele ce le-a dat pentru triumful cauzei românești, a deschis drumul prin care în 1918 s'a împlinit idealul nostru de veacuri. În aceasta cetate a Aradului a fost totdeauna o conștiință națională ce

nu s'a desmințit niciodată. Aradul, care a avut de suferit, își vede cimentată vechea credință. Azi ca Suveran al neamului înfrățit pe veci, vin cu sufletul înălțat, îmbrățișind pe toți de orice naționalitate și credință și ridic paharul îndemnând pe toți la solidaritate națională.

*

De aci M. S. Regele a plecat la gară. S'a renunțat la programul festiv care trebuia să se desfășoare după ora 4. La gară Regele a decorat pe directorul ministerial Peter Iulian și pe primarul Raicu. Deasemeni azi dim. au fost chemați în vagonul regal și decorați fostul prefect Marșieu și dr. Miclea.

Trenul regal a plecat la ora 4 spre mănăstirea Dealului unde sunt azi serbări. Cu alt tren a plecat d-nii N. Iorga, mareșalii Prezan, Averescu și ceilalți oaspeți.

Congresul Tinerimii Soc. Sf. Gheorghe din tractul Buteni.

Vilitorul unul neam depinde dela felul cum se crește tineretul. El este nădejdea neamului nostru. Tineretul educat în mod armonic trupește și sufletește călăuzit de idealul culturii religioase-românești, este forța noastră etnică. Deaci urmează emulația între diferitele state și biserici pentru educația tineretului.

Biserica noastră, pătrunsă de marea importanță ce o deține tineretul, se silește clipă de clipă să-l organizeze, să-l imprime pe lângă năzuințele pământestii și pecetea Duhului sfânt, ridicându-l spre culmile vecinicii. „Familia, școala, societatea tineretului, acestea sunt cele trei stadii prin cari trebuie să treacă fiecare tînăr ortodox, până va ajunge să fie înrolat în oștire.“ (Dr. Grigorie Gh. Comșa.) Adânc pătrunși de opera importantă ce o aduc Bisericii și neamului ceice organizează tineretul, am ținut congresul tineretului Soc. Sf. Gheorghe din tract, Duminecă la 14 lunie a. c. în Buteni.

Eră o frumoasă zi de vară. Dangătul clopotelor dela biserica Butenilor, se revărsă în valuri duiioase pe valea Crișului Alb. Par'că eră glasul de chemare al unei mame iubitoare, care îngrijată de vilitorul fiilor săi, îl chemă prelung din depărtarea zării. La ora 8 a. m. tineretul, în frunte cu păstorii săi sufletești, sub faldurile steagurilor naționale, din comunele tractului au alergat la centru, „să cucerească ce aveau de cucerit“. Pe rând sosește tineretul din com. Selegeni cu 45 membri în frunte cu păr. Lazăr Ioja. Vine apoi tineretul din com. Prunișor cu vre-o 25 membri, în frunte cu păr. Aurel Ionuș. Din depărtare zărim Soc. Sf. Gheorghe din Prăjești, în frunte cu păr. Ioan Tămaș. Vin apoi cei din com. Paulian cu circa 30 m. în frunte cu preotul Dimitrie Manașe, urmează tiner-

retul din Berindia cu 25—30 membri, în frunte având pe preotul Zosim Mihulin. Urmează apoi tineretul din comuna Ignești cu vre-o 30 membri, în frunte cu păr. George Popovici. Vine apoi Ramna cu preotul Roman Ioja și Societatea Sf. Gheorghe din com. Laz, în frunte cu preotul Sinesie Tăutan. Biserica din Buteni pareă neincăpătoare pentru marea afluență a credincioșilor și a sectarilor.

Sf. Liturghie a fost celebrată în sobor de către următorii preoți: Iuliu Bodea, Ioan Cosma, Dimitrie Manașe, Zosim Mihulin, Lazar Ioja, Roman Ioja, Aurel Ionuș, Sinesie Tăutan și George Popovici. La pricasnă a predicat păr. Ioan Cosma, în legătură cu problema tineretului.

Cu prilejul Congresului tinerimii din tractul Buteni, s'a aranjat și o emulație de coruri din cuprinsul tractului. Răspunsurile sf. liturghii le-a dat corul din Buteni sub conducerea șefului de muzică ort. Gavrilă Ruja. La sf. liturghie a cântat, din galeria dreaptă a sf. biserici, corul din Prăjești, sub conducerea preotului Ioan Tămaș. Din galeria stângă au dat răspunsurile corul din Paulian, sub conducerea Dlui Manașe, iar din corul principal a cântat corul din Berindia. Serviciul Liturgic, slujit în sobor, precum și răspunsurile frumoase, precise și artistic date de corurile din tract, au făcut mare impresie asupra credincioșilor. Oaspeții, intelectuali și credincioși de rând, au fost găzduiți pe la preoții și Dnii intelectuali din loc, și pe la parohienii din Buteni, pentru care framos gest creștinesc le exprimăm și pe această cale vii mulțumiri.

După mașă la ora 2 s'a slujit Vecernia prin preoții Iuliu Bodea, Ioan Cosma, D. Manașe, L. Ioja și Aurel Ionuș, pontificând subsemnatul.

Răspunsurile le dă corul din Prăjești, din galeria principală, iar „Tatăl nostru“ îl cântă corul tineretului din com. Ignești.

La ora 3 p. m. se ține ședința publică din plața cea mare, în fața sf. biserici, de pe o scenă improvizată și decorată cu verdeață. Ședința o deschide păr. Iuliu Bodea prin conferința „Despre societatea sf. Gheorghe.“ Debutază apoi tineretul din comunele precum urmează: 1. Selegeni, tînărul Ioan Mariș vorbește convingător „despre înfrânare.“ Urmează tînărul înv. Văneța Spiridon cu monologul: „Pilde vechi la vremuri nouă“, predată cu multă istețime. Recitează apoi tînara Ilera Maria, poezia, „Mântuitorul.“ După un foarte reușit monolog predat de tîn. Milentie Moș, corul tineretului execută o frumoasă cântare religioasă.

2. Urmează apoi com. Prunișor, sub conducerea păr. Aurel Ionuș se predau 2 piese teatrale; anume: „România mare“ și despre „Bună înțelegere“ de către adulții din Prunișor. Urmează mai multe cântări religioase și naționale executate sub conducerea păr. A. Ionuș. Toate fac o plăcută impresie asupra auditorului.

Tineretul din Ignești execută mai multe cântări

și un monolog foarte reușit. Tineretul din Buteni, sub conducerea Dlui Inv. Director Crucin, execută două cântări bine reușite. Vorbește apoi de inv. din Doncenii, Spiridon Vâneța „împotriva bețelii,” cu multă putere oratorică. Ședința publică se încheie cu 8 jocuri naționale foarte reușite, jucate de tineretul din Ignești, sub conducerea zelosului inv. Vasile Brăiloiu. Mulțimea ovaționează îndelungat. De încheiere subsemnatul în cadrul unei vorbiri ocazionale arată tineretului datoria ce o are să slugiască lui Dumnezeu și neamului din care face parte. Indeamnă pe toți la înțelegere și frățescă dragoste în cadrul societății Sf. Gheorghe. Aduce mulțumiri conducătorilor acestei societăți din tract, vrednicilor preoți și zeloșilor învățători, cari au înțeles graiul nollor vremuri și organizează tineretul român.

Toată lumea a plecat mulțumită de cele văzute și auzite, rămânând acest congres neșters în amintirea participanților. „Când asociația generală a tineretului ortodox dela sate va deveni o realitate, am credința că vom putea crește cetățeni mai buni, mai conștienți de datoria lor.” (Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului) Vorba unui academician francez, vrei să fii mereu tânăr? Caută să fii înconjurat de tineri. Trăște și vorbește cu ei. Trebuie să ne interesăm de tineret cu prietenie, pricepere și bună dispoziție. Râul lor plăcut și puternic, amintește sărbătoarea primăverii.

Ștefan R. Lungu

Protopresbiterul Butenilor.

Misiuni religioase în Șimand.

În frunța noastră comună Șimand, tractul Chișineu-Criș, s'au ținut misiuni religioase în zilele de 27, 28, 29 Martie a. c. sub conducerea protopopului Petru Marșeu.

Trimit acest raport spre publicare cu mare întârziere, căci credeam că că îl va da alt condei mai iscusit dia tractul nostru.

În seara zilei de 27, s'au oficiat „Dentile” de protopopul P. Marșeu, asistat de preoții N. Popa și T. Mornăilă. A predicat pâr. protopop despre „Cel dintâi creștin și lățirea creștinismului”. — Sâmbătă în 28, la 8 oare dimineața, s'a făcut mărturisirea preoților și credincioșilor prezenți. Sf. liturgie a fost oficiată de pâr. protopop asistat de 10 preoți. La priceasnă a predicat cu succes pâr. A. Papp din Socodor despre „Sf. Iaină a mărturisirei”, după care a urmat împărțirea preoților. Aceasta sf. liturgie oficiată de un sobor mare de preoți precum și pietatea sf. rugăciuni făcute cu precizie, a impresionat vizibil mulțimea de credincioși cari au umplut biserica din Șimand. După sf. liturgie s'a oficiat Chemarea Duhului

Sfânt, iar apoi parastas solemn, în amintirea și pentru odihna sufletelor preoților martiri din Șimand Cornel Popescu și Cornel Leucuța, asinați mișelește de bandele bolșevice în anul 1919.

La parastas a vorbit părintele protopop Marșeu, care a stors lacrimi din ochii tuturor celor prezenți, când a descris torturile prin cari au trecut cei doi preoți ucși.

După masă la oarele 6 s'a slugit sf. vecernie împreună cu Utronia de mâine zi. Au servit protop. P. Marșeu cu preoții Ștefan Rusu, Octavian Turic, Petru Brad și T. Mornăilă. A predicat bine părintele O. Turic din Otlaca despre „Sf. Cuminecătura.”

Duminecă la 29 Martie, la 8 oare dimineața, s'a făcut mărturisirea credincioșilor anunțați pentru ziua de azi, iar la 9 ore s'a început sf. liturgie, servită de părintele protopop P. Marșeu, asistat de preoții Ște. Leucuța, Coriolan Monția, D. Popa, T. Mornăilă și N. Turic. La priceasnă a urcat amvonul părintele protopop P. Marșeu, care într'o predică amplă și predată cu maestrie și succes, a vorbit despre „Rugăciuni și puterea lor”. Răspunsurile liturgice le-a cântat frumos și cu precizie corul mixt din Nădab, condus așa de bine de părintele Șt. Rusu din Nădab. A ridicat mult solemnitatea acestor misiuni corul școlariilor din comună, condus cu iscusință și multă osteneală de părintele Teodor Leucuța. Asemenea trebuie relevată diligența studentului teolog Faur din Șimand care a instruat corul bărbaților din aceasta comună, care cor încă a ridicat fastul și evlavia acestor serbări. Rezultatul pozitiv al misiunilor din Șimand consistă în faptul că, preoțimea tractului Chișineu, condusă cu iscusință de șeful tractual protopop P. Marșeu, asociindu-se în rugăciuni comune și împărțindu-se dintr'u sf. potir, și-a mărit zelul de muncă și s'a îmbogăți sufletul și inima cu cunoștințe și metode noul de pastorație. Dar mai vizibil este rezultatul în parohia Șimand, al cărei credincioși au umplut biserica din Șimand la toate serviciile, petrecând în rugăciuni și cântări bisericesti. Așa că s'au împărțit cu sf. cuminecătura 375 persoane, adică 169 bărbați și 106 femei. Acest rezultat frumos cred că poate servi ca exemplu și credincioșilor din alte comune. Evident că meritul acestui succes este al pâr. protopop P. Marșeu, care a condus așa evlavios aceste misiuni, apoi al preoților din Șimand, Ștef. Leucuța și T. Mornăilă, cari au pregătit sufletele credincioșilor pentru a primi sâmbănta învățăturilor date de dl Hristos și profesate așa de convingător de Biserica noastră.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Grindină cât oul de găină în jud. Cluj.

În seara zilei de 25 Iunie 1931, pe la ora 10 noaptea, s'a abătut asupra comunei Mociu și a satelor din împrejurimi, o puternică ploaie torențială, care a durat 20 minute, urmată de descărcări electrice și de grindină de mărimea unui ou de găină.

Toate semănăturile recoltate au fost distruse, câmpul având unul din cele mai jalnice aspecte.

Au murit vite pe câmp și din informații chiar și oameni, suprinși pe diferite drumuri, și neavând unde a se adăposti.

Pe șoseaua județeană Reghin-Șarmășel-Cluj, stâlpii de telegraf au fost rupți și aruncați de uragan în mijlocul șoselei, împiedicând circulația.

Au suferit pagube enorme: judecătoria rurală Mociu jud. Cluj, căreia i s'au distrus 150 geamuri duble dela parter și etajul I; spitalul județean Mociu din localitate 500 geamuri, primăria Mociu 160 geamuri și alte case din localitate și din satele vecine care, multe au fost desvelite iar acoperișurile aruncate.

Bisericile din localitatea Mociu ale diferitelor culte, de asemenea au suferit însemnate pagube, alegându-se cu toate geamurile sparte și acoperișurile desfăcute.

INFORMAȚIUNI.

P. S. Sa Episcopul Grigorie la Marienbad. Surmenat și cu sănătatea zdruncinată de munca încordată, săvârșită în zile fără odihnă și nopți nedormite, P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a plecat — la îndemnul unor medici din București și Viena — la Marienbad. Aici P. S. Sa va sta până la 31 Iulie. La 1 August P. S. Sa va pleca să se odihnească la Sinaia.

Din Arad P. S. Sa a plecat Duminecă dimineața, în 28 Iunie, cu acceleratul spre Viena. P. S. Sa s'a despărțit în mod duios de cei cu cari muncește împreună. Gândul și rugăciunile noastre îl însoțesc pe P. S. Sa, rugând pe Dumnezeu să-i ajute să vină acasă deplin sănătos.

BIBLIOGRAFIE.

Actele Congresului al X-lea, cu caracter cultural, al Asociației Clerului „Andrei Șaguna”, ținut în Brașov în zilele de 11 și 12 Noemvrie 1930, au apărut într'un volum de 130 pagini, cu prețul de 50 lei pentru membri și 60 lei pentru alții.

Volumul acesta este o carte prețioasă: parte pentru că în ea se cuprinde în mod fidel situația precară în care a ajuns Biserica ortodoxă din România cu guvernarea național-tărănistă, care a ignorat cererile juste ale bisericii noastre dominante, în folosul bisericii unite.

Tot aici ni se arată cu date precise situația de inferioritate materială a preoției noastre față de preoția celorlalte culte.

Dar aceasta carte aduce foloase reale cititorului și prin materialul bogat și instructiv pe care îl conține. Astfel sunt: cuvântarea profundă a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, vorbirea de deschidere plină de concepții creștine a președintelui Dr. Gh. Ciuhandu, predica model a protopopului Dr. Iosif Blaga, vorbirea frumoasă ale Archim. Scriban, profesorului Moroiianu, conferința rectorului dela Acad. teologică din Sibiu N. Colan etc. etc.

Iar articolele: Bugetul cultelor și Reforma Agrară și Biserica ortodoxă arată, după cum am zis mai sus, că Biserica celor 14 milioane de Români a fost neglijată de aproape toate guvernele țării. De acum înainte însă, aceasta Biserică va pretinde să fie așezată acolo unde i se cuvine. Cartea se recomandă singură.

Încă în 1914 a apărut o bună lucrare pentru orientarea clerului în privința deosebirilor doctrinare din Creștinism, sub titlul „Deosebirile de credință dintre Biserica ortodoxă și celelalte confesiuni creștine”, traducere și prelucrare după prof. T. Sevedinschi, de repozatul profesor la dogmatică Icon. Const. Nazarie și publicată de Icon. Ioan Gotcu profesor la Seminarul Veniamin din Iași. Cartea e de 72 pagini, în preț de 40 lei bucata, se găsește de vânzare la editor, în Iași, Cuza Vodă 33. Se recomandă tuturor preoților și altor cetitori cu interes.

Arad, 10 Iunie 1931.

Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad.

„Cea mai nobilă virtute este ertarea,

Cea mai frumoasă recunoștință este neuitarea“.

Nr. 3474/1931.

Comunicat.

În conformitate cu adresa Onor. Minister al Instrucțiunii Publice și al Cultelor, Nr. 75407/8455 din 6 Iunie 1931, dispunem următoarele:

Orice preot sau funcționar bisericesc, nou numit sau transferat, — salarizat din bugetul Statului — să-și înainteze *îndată* după numire sau transferare — forurilor competente — toate actele necesare pentru a fi aprobat în noul post și retribuit din partea Statului. Acei cari întârzie cu trimiterea actelor, risca de a nu mai primi salariul, deoarece On. Minister, în adresa de mai sus, spune că „nu mai recunoaște numirile și transferările comunicate (Ministerului) cu o întârziere mai mare de o lună.

Arad, 11 Iunie 1931.

Consiliul eparhial ort. rom.

A r a d. 1—3

Nr. 3239 | 1931.

Comunicat.

Sf. Sinod, cu adresa Nr. 985 | 931, ne comunică următoarele:

„Adesea primim plângeri din partea călugărilor români stabiliți în Sf. Munte Athos, sau din partea celor cari ar voi să se stabilească, cât și din partea persoanelor evlavioase, care doresc să viziteze Sf. Munte, că autoritățile statului Elen fac dificultăți atât pentru așezare în Sf. Munte cât și pentru vizitarea lui.

În urma lămuririlor ce am primit din partea organelor competente, cu frățescă dragoste avem onoarea a Vă ruga să binevoiți a aduce la cunoștință generală, atât clericilor cât și mirenilor din aceea de Dumnezeu păzită Eparhie, cele ce urmează:

1. Oricine dorește să meargă la Sf. Munte Athos, fie călugăr, fie mirean, fie pentru a se așeza acolo, fie numai pentru pelerinaj, trebuie încă înainte de a pleca din țară să dobândească autorizație dela Guvernul Elin, fie prin On. Minister al afacerilor streine române, fie prin legațiunea regală română dela Atena.

2. Stabilirea călugărilor români în Athos depinde de organizația mănăstirească a Sf. Munte.

3. Pentru ca cineva să fie admis să se stabilească în Sf. Munte, cu intenția să se facă monah, autoritățile mănăstirești și politice ale Sf. Munte cer două condițiuni:

- a) Postulantul să fie sau să devină supus Elin și
- b) Să fie major. Minorii nu se primesc în nici un caz.

În tot cazul trebuie să se cunoască și aceea că, cei ce pleacă din țară, fără să împlinească condițiunile de mai sus, riscă să nu-și ajungă scopul.

Ceeace Cucernicii Preoți vor aduce și la cunoștința mirenilor, spre știre și conformare.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

Publicații recomandate oficios.

„A apărut și se recomandă lucrarea de prețioasă informație a Pr. Ec. I. Popescu-Mălăești, profesor la Facultatea de teologie București, sub titlul „Ardem sau îngropăm morții”? Prețul 25 Lei. Se poate procura dela autor (București: Carol Davila 143).

E o lucrare remarcabilă, care, pe lângă că lămurște chestiunea printr'un larg aparat informativ academic, oferă mult material, care poate fi întrebuițat și de clerul pastoral, în predici, vorbind despre cultul morților și'n alte chestiuni de legătură.

Arad, 6 Iunie 1931.

† Grigorie
Episcop.

Nr. 2515 | 1931.

Publicație.

Se aduce la cunoștință obștească apariția unei reviste pentru tineret, de mult așteptată, ce apare în București, cu titlul „*Tinerimea română*”, redactată de P. P. Părinți diacon Dr. Haralambie Roventă, prof. universitar și Pr. Dr. Mihail Bulacu, docent universitar. Revista oferă, prin redactorii ei, toată garanța bună și trebuie îmbrățișată în cercuri cât mai largi, de către tineret și pentru tineret, din partea *părinților, preoților, profesorilor de religie* și alți educatori.

O recomandăm în deosebită atenție obștească, fiind bine scrisă și având și ilustrații.

Apare lunar cu preț de 100 Lei la an.

† Grigorie.

Nr. 2504/1931.

INSTRUCȚIUNE,

pentru punerea în aplicare a Regulamentului bibliotecilor protopopești și parohiale din Eparhia Aradului.

Secția culturală a Consiliului eparhial, încă prin punctul 27 al raportului său Nr. 3194/1930 către Adunarea eparhială își luase problema, de a se ocupa mai de aproape de orânduirea nouă a bibliotecilor din eparhie și în parte, și de o augmentare sau sporire rațională a acestora.

Până acum am ajuns să se întocmească și voteze, din ședința culturală dela 16 Aprilie a. c. textul Regulamentului. Acum urmează să dăm indicațiuni, prin această Instrucțiune, cu privire la înțelegerea și aplicarea măsurilor luate prin regulament, dând și formulele necesare pentru registre și rămânând ca pe viitor, după ce am creat aceste cadre ale bibliotecilor, să se ocupe aceeași secție eparhială de căutarea mijloacelor pentru sporirea rațională a bibliotecilor existente protopopești și parohiale și pentru înființarea lor acolo unde mai lipsesc.

Dăm deci, cu privire la Regulamentul menționat următoarele lămuriri și dispoziții, cari vor fi de pus în aplicare.

La *Art. 1 și 3*: Scopul bibliotecilor e în strânsă legătură cu procurarea cărților. Se va avea deci în vedere, că bibliotecile, cari formează proprietatea Bisericii, să fie în slujba Bisericii. În trecut, când eram sub stăpânire străină, Biserica noastră a muncit mai mult pentru înțelegerea și aplicarea învățămîntului național, chiar cu neglijarea celor de cuprins religios. Azi, când avem școala pusă pe baze naționale, Biserica poate să se ocupe și vremea să se ocupe mai mult de latura religioasă. Și în latura religioasă avem să ținem seamă de faptul, că eterodocșii și sectarii au atâtea și atâtea cărți, cari direct sau indirect servesc cauza lor. De aceea, se va căuta, ca să se procure pentru bibliotecile parohiale numai cărți de cuprins religios cu caracter ortodox pronunțat.

Numai în rândul al doilea se vor procura cărți de cultură generală, dar se vor alege și din acestea cele mai apropiate de scopul principal al bibliotecilor.

Cum nu avem un colportaj la înălțimea vremilor și cum librăriile noastre nu sînt în depozit din toate cărțile ce apar, prin aceasta sînt invitați preoții, cari sînt bibliofili, să dea scurte recenzii despre cărțile aflate de ei și găsite potrivite pentru a intra în bibliotecile parohiale și protopopești. În recenzie vor arăta pe scurt calitățile cărții, tema abordată în ea, numele autorului, titlul cărții, costul ei și locul unde a apărut. Pentru cărțile de o deosebită valoare pentru aceste biblioteci se va adresa Secției culturale a Veneratului Consiliu Eparhial, spre a o recomanda fie pentru o secție sau pentru alta din bibliotecile parohiale, fie pentru cele protopopești.

La *Art. 2, 20, 21 și 22*: În aceste articole e vorba despre sumele destinate pentru augmentarea bibliotecilor. Fiecare conducător de oficiu parohial se va îngriji, ca an de an să țină în bugetul parohiei o sumă pentru bibliotecă. Consiliile și adunările noastre parohiale tot mai mult înțeleg rostul cărților și își dau seama de trebuința de a jertfi pentru ele. Nu se va pierde din vedere, că pentru augmentarea bibliotecii

și pentru înzestrarea ei cu dulapuri, imprimate, etc., se va cheltui și suma bugetară și dăruirile și sumele colectate sau rezultate din concerte etc. Dăruirile, venitul din concerte sau din colecte se varsă la epitropie numai pentru menținerea principiului de a nu păstra bani bisericești prin alte organe nouă, în afară de epitropia statutară. La colecte nu se va recurge decât în cazuri de extremă necesitate, de exemplu când parohia nu ar avea bibliotecă și înființarea s'ar face în cursul anului.

La *Art. 4 și 5.* Articolul 4 e limpede și își are rostul și înțelesul mai ales pentru bibliotecile parohiale, ca în ele să nu aibă loc cărți rele, păgubitoare doctrinei, moralei și prestigiului Bisericii și Neamului sau Țării românești. Acest articol prevede distrugerea acestui fel de cărți. Cum însă acestea pot avea o valoare oarecare, ele se vor trece la bibliotecile protopopești.

Pentru crearea subsecțiilor din biblioteca parohială se va avea în vedere puterea de pricepere a diferitelor vrăste. În anii din urmă au apărut și e tendința să apară în viitor tot mai multe cărți pentru copii. Noi avem să năzuim la creșterea generațiilor de cititori prin îngrijirea de cărți bune pentru copii. Îndeosebi la acestea se va avea în vedere ca să fie de un cuprins bun, religios, moralizător, instructiv, să fie tipărite frumos, după posibilitate cu clișeele bune pentru desvoltarea gustului de citit și pentru frumos. E de dorit, ca între aceste subsecții să se pună o legătură organică, sub care înțelegem continuitatea desvoltătoare. Dela poveștile scurte și simple pentru copii între 6—12 ani se va trece la povești mai lungi, la povestiri, scurte istorisiri, peste tot la un domeniu mai larg pentru copii între 12—15 ani și așa mai departe pentru celelalte subsecții. Notăm aci din experiența mai multora, că pentru vrăstnici cele mai plăcute și mai bine citite cărți sunt „Din viețile Sfinților“, Acatistul, Psaltirea împărțită pe catisme cu rugăciunile începătoare și încheietoare la fiecare catismă, Ceaslovul, Octoihul mic, Cazaniile. Acestea nu vor lipsi din nicio bibliotecă, iar unde este cu puțință se vor ținea și mai multe exemplare.

La *Art. 6.* Articolul în sine este limpede. E de dorit însă, ca așezarea cărților în dulapuri să fie cât mai economică. Pentru aceasta se vor așeza într'un rând cărți de aceeaș mărime în format. Pentru biblioteci se confecționează dulapuri speciale. Înălțimea și lățimea e la fel cu dulapurile celelalte, dar adâncimea e mai mică și corespunde la 30—35 cm. Cum însă cele mai multe biblioteci au dulapuri obișnuite, cu adâncime de 50—60 cm., este consult și se recomandă, ca etajerele să fie duble, treptate (vezi desenul.) Adecă șirul prim se așează pe scândura cea mai deasupra și va fi format din cărți de format mai mic însă scândura va avea o lățime numai pe jumătate din lățimea dulapului și va fi fixată nemijlocit la spatele dulapului cu dunga din lăuntru. A două scânduri pentru al doilea rând de cărți va fi așezată mai jos, dar în partea din afară a lățimii dulapului și în așa fel, ca pe ea să se poată pune cărți de format mai mare, ajungând cu partea de din sus puțin peste înălțimea scândurii din primul rând. În felul acesta se cruță mai mult loc și se dă așezării un aspect plăcut.

La *Art. 7.* Dispune ca cititorilor să se dea spre citire numai cărți compactate, pentru că cele necompactate se ruinează mult mai repede și în mâna cea mai dibace. Mai mult chiar: cărțile nu vor fi nici tăiate înainte de compactare, pentru că totdeauna costă mai mult compactarea unei cărți cu foile tăiate, decât a celei cu ele netăiate. Compactorul are mai mult de lucru cu cele tăiate. Cărțile, a căror legătură s'a ruinat cât de puțin, vor fi date să li se repare legătura. Aceasta se va face în vara fiecărui an pentru că vara se citește mai puțin, oamenii fiind ocupați cu lucrul câmpului, iar de altă parte compactorii vara au mai puțin de lucru decât iarna. Compactarea împreună a mai multor cărți de acelaș format se recomandă pentru a se face economii, dar e bine că să se lege împreună mai multe cărți și pentru faptul, că cititorul primește în chipul acesta mai multe și deci variate cărți. Nu va trece însă numărul cărților compactate împreună peste o normă oarecare și anume: cărțile de format mic, cum sunt de exemplu cele din „Biblioteca Creștinului Ortodox“ pot fi legate împreună până la 4—500 pagini, cele cu format mai mare pot avea câte 4—600 pagini. Firește e hotărâtoare și calitatea hârtiei din cărțile legate împreună.

La *Art. 8.* Nu va purta fiecare carte, ci numai legăturile poartă număr separat. Prin urmare, dacă legătura cuprinde o singură carte, primește număr, iar dacă cuprinde mai multe cărți toate laolaltă poartă un singur număr. De exemplu: am Psaltirea singură legată; primește un număr. Sau: am din „Biblioteca Creștinului ortodox“ compactate într'o singură legătură 10 broșuri; Atunci toate acestea împreună primesc un număr. Numărul se scrie pe eticheta cărții, dar și pe foi, pe cât mai multe, în locurile albe. În aceste locuri din interiorul legăturii se va aplica totdeauna și sigilul parohiei, sau comunei bisericești. Aceasta pentru eventualele pierderi de cărți servesc la o aflare, respectiv, dacă sunt aflate de cineva, acesta va ști cui să o restituie. Etichetele pe spatele cărților e consult să fie lipite de către compactor, când leagă cărțile. Pentru estetică e bine ca etichetele să fie egale pentru cărțile din aceeași bibliotecă și fixate la o înălțime egală pentru toate cărțile. Dacă biblioteca are dulapuri speciale, etichetele vor fi lipite jos la 1—2 cm. dela partea de din jos a spatelui, dacă dulapurile sunt cu etajere duble-treptate, etichetele vor fi lipite pe partea de din sus, dar tot la o înălțime egală.

La *Art. 9.* Cărțile necompactate se păstrează separat și nu se dau spre citire numai după ce vor fi compactate. Nici în inventar nu se scriu numai după compactare. Cele compactate vor fi trecute în inventarul special al bibliotecii. Inventarul va fi întocmit așa: întâi se înscrie dulapul cu valoarea lui, dar fără să i se dea număr curent. Inscrierea dulapului va fi subliniată cu roșu. Valoarea dulapului se va scrie în rubrica pentru înscrierea valorilor dela cărți. Urmează apoi înscrierea cărților din acel dulap. În rubrica „Nrul curent“ se va scrie un număr pentru fiecare carte și i se va da o poziție. Deci: fie că e o singură carte, fie că sunt mai multe cărți într'o legătură compactate împreună, fiecare carte va primi la rubrica numărului curent un număr separat. Numărul cărții este o rubrică nouă în inventar și în aceasta se va scrie numai numărul legăturilor. Deci cărțile cari sunt compactate împreună, vor fi înscrise la un singur număr în această, a doua rubrică, care număr corespunde numărului de pe eticheta cărții. În rubrica a treia se va scrie numele autorului, punându-se la început numele de familie, apoi eventualele titluri și numele de botez. De exemplu: autorul cărții este Protopopul Dr. Ioan Lupaș, se va scrie așa: Lupaș Dr. Ioan. Aceasta pentru a se înlesni întocmirea indicelui. În rubrica a patra a inventarului se va scrie titlul cărții așa cum e pus pe copertă, sau pe pagina cu titlul, de exemplu: „Istoria bisericii...“ În rubrica a cincea se scrie prețul cărții, în care se mai socotește și prețul compactării. Dacă într'o legătură sunt compactate împreună mai multe cărți, în rubrica a cincea se va scrie o singură dată prețul total al cărților și al compactării. Dacă dintr'o carte oarecare sunt mai multe exemplare, fiecare exemplar va fi înscris separat, iar nu sub un singur număr. Aceasta și pentru faptul că numărul de pe etichete la fiecare exemplar este altul și altul, dar și pentru faptul că din aceste exemplare se poate pierde unul sau altul și deci trebuie scos din inventar. Dacă un op are mai multe volume, asemenea se va scrie fiecare separat, fie că sunt legate împreună, fie că sunt legate separat. Firește, pe etichetă se va scrie la acestea un număr, dacă sunt legate împreună și se va scrie alt și alt număr, dacă sunt separat legate. E corect apoi și ar fi bine, ca diferitele volume din opurile în mai multe volume, să fie inventariate și așezate în dulapul bibliotecii unul lângă altul, dar nu produce nicio neorânduială, dacă sunt între ele și alte cărți. Tot așa și cu cărțile în mai multe exemplare. Aceasta adesea nici nu se poate, pentru că un volum apare azi și e cumpărat și așezat în dulap și trecut în inventar, iar volumul al doilea apare numai peste câțiva ani, sau, la cele cu mai multe exemplare, un exemplar e legat cu un grup și altul cu alt grup de cărți împreună și atunci e imposibilă inventarierea și așezarea în dulap a acestor volume sau exemplare unul lângă altul. Gruparea volumelor la olaltă din acelaș op, sau a exemplarelor din aceeaș carte, sau a cărților de acelaș autor, aparține indicelui.

La *Art. 10.* Indicele servește pentru aflarea repede a cărții cerute. Poate să fie de două feluri. E necesar pentru toate bibliotecile indicele întocmit după alfabetul autorilor și e bine să fie la toate, dar e absolut necesar la cele mari, cu peste 2000 cărți, și un indice după titlul cărților. La indicele după alfabetul autorilor se va proceda așa: se vor aduna sub o singură poziție toate volumele sau exemplarele din aceeaș carte. În prima rubrică se înscrie numele autorului așa cum s'a înscris în inventar, apoi titlul cărții ca în inventar și numărul cărții sub care se află toate volumele, sau exemplarele. De exemplu: Am din Viețile Sfinților de Mihail Sadoveanu și de D. D. Pătrășcanu două volume: unul intitulat Spre Emaus, altul Sfintele Amintiri, fiecare e în câte trei exemplare. În indice le trec așa: întâiu: „Sadoveanu M. și Pătrășcanu D. D.“ „Din Viețile Sfinților“ (aceasta în cele două rubrici dintâiu), apoi „22, 25, 26, 30, 59, 110.“ (aceasta în rubrica a treia din indice) aceea ce înseamnă, că cele șase volume sunt inventariate și se află în bibliotecă sub numerele arătate. A doua oară: „Pătrășcanu D. D. și Sadoveanu M.“ (aceasta în rubrica întâia), iar în celelalte rubrici se înscrie ca în primul caz. Este consult și se recomandă, ca acest indice să fie scris și separat pe foi volante, ca apoi aceste foi să fie cartonate. Foile vor avea formatul unei jumătăți de coală de hârtie pentru birou. În felul acesta ajungem la rezultatul, că cititorii nu vor avea să răsfoiască indicele original, ci vor putea să caute mai mulți de odată în indicele cartonat și acesta este mult mai trainic. Indicele întocmit după alfabetul titlurilor dela cărți va avea în rubrica primă titlul, iar în a doua autorul cărții. Titlul însă nu va fi scris cel de pe copertă ci interverlit în așa fel, ca primul cuvânt să fie cuvântul principal din titlu. De exemplu: am cartea „Puterea unui copil“ de Nifon Criveanu. În indicele acesta îi scriu titlul întocmai cum este. Dar dacă am cartea: „Cine sunt bapțiștii?“ de În indicele acesta o scriu așa: „Bapțiștii, cine sunt?“ pentru că cei mai mulți, dacă nu toți cititorii cari au auzit despre ea, nu o va căuta la litera C, ci la B.

Atât inventarul, cât și indicele ar fi compactate și întocmite așa, ca să cuprindă și cărțile ce se vor procura încă timp de 5—10 ani.

La *Art. 11.* Autoritățile bisericesti cer în datele statistice dela stârșitul anilor și pentru bibliotecii date. Câte cărți în câte volume are biblioteca parohială sau protopopească. Aceste date se pot cere și altădată. E peste tot corect, ca să ai o reasumare a stării din inventar. Cum însă unele cărți sunt în mai multe exemplare, unele opuri în mai multe volume, unele cărți sunt legate mai multe laolaltă și deci poartă

un singur număr mai multe cărți, sau o carte în mai multe exemplare poartă mai multe numere, regulamentul statoreste o normă uniformă, care apoi lasă să se cunoască situația bibliotecilor din diferite comune bisericesti. Astfel în datzle statistice la întrebarea câte cărți are biblioteca, se va da numărul ultim, adecă numărul de pe eticheta celei mai proaspăt așezate cărți în bibliotecă. Cu alte cuvinte în loc de numărul real al cărților (care ar putea să fie răstălmăcit) se va da numărul legăturilor din bibliotecă. La întrebarea câte volume are biblioteca, se dă numărul curent din inventar, care va fi în tot cazul mai mare, ceea ce la toate bibliotecile este așa și cu atât mai vârtos la cele organizate după normele stabilite în regulamentul nostru, care prevede, ca fiecare broșură, fiecare exemplar din aceeaș broșură și fiecare volum din acelaș op să fie separat inventariate. La întrebarea, care este valoarea bibliotecii, se va răspunde că valoarea cărților și dulapurilor.

La *Art. 12 și 13* nu mai este nimic de adăugat.

La *Art. 14*. vezi cele spuse la *Art. 10*.

La *Art. 15*. Acest articol exprimă mai mult un deziderat. Ar fi însă un mare progres, dacă dezideratul ar fi realizat. Imprimarele de cari se vorbește aci, cu îndemnuri pentru cititori se obișnuesc mai ales la bibliotecile pentru copii și pentru popor în America. Pe hârtii colorate de format 5/6 cm. sau și mai mic, în cadrele unui chenar plăcut se scrie un text cam de acest cuprins: „Nu rupe, nu murdări cartea. Ea este prietenul tău și ai s'o iubești. Citește încet, citește și de două ori o carte, ca să-ți fie de folos. Ți-a plăcut cartea aceasta? Este una mai bună. Cere Nr ...” Nu confecționarea acestor imprimare ar da de lucru, căci Librăria Eparhială ar putea să țină astfel de imprimare în depozit, așa cum ține și altfel de imprimare. Nici lipirea lor de pe partea internă a scoarțelor dela cărți nu ar reclama o deosebită muncă. Mare lucru ar fi indicarea numărului pe care îl recomanzi cititorului prin faptul că îl scrii pe aceste mici imprimare. Aci s'ar cere, să cunoști bine toate cărțile din bibliotecă și să conduci lectura cititorului în așa tel, ca el să treacă dela citirea unei cărți mai ușoare la alta mai grea, dela un gen la altul.

La *Art. 16. și 17.* nu este de adaus.

La *Art. 18*. Evidența cititorilor poate să fie un caiet cu mai multe file cu indice alfabetic. Fiecare cititor va fi înscris pe o pagină dela litera ce corespunde primei litere din nume. De exemplu: la litera B) „Bota Petru născ. 1895, tâmplar, Str. Rahovei Nr. casei 122”. Sub nume și datele de sus se va lăsa un câmp de circa 5—8 cm. în jos, pentru înscrierea zilei când a scos cartea și numărul cărții scoase din bibliotecă, cari se vor scrie așa: „10. V. 931: 98.” Ceea ce înseamnă că la 10 Mai 1931 a scos cartea cu numărul 98 și că la 24 Maiu 1931 are să restituie cartea. Dacă cere prelungire, se va scrie imediat după numărul cărții: „prel.” Se obișnuște în multe părți și nu ar fi greu de realizat, să se dea fiecărui cititor un carton de formatul cărților poștale, pe care să se scrie exact cele ce s'au scris în evidența cititorilor. Aceasta, ca și cititorul să țină seamă de cărțile scoase și citite, precum și de ziua când are să le restituie. Costul acestor cartoane nu ar fi mare și fiecare cititor ar jerfi atâta pentru o asttel de evidență. Numele și locuința cititorului e firesc să fie înscrise. Că se cere și anul nașterii, aceasta este pentru ca să se cunoască din evidență, din care vârste ale cititorilor sunt mai mulți. În străinătate, unde se dă mare importanță cititului, vârsta cititorilor formează baza unei statistici interesante și instructive pentru conducătorii bibliotecii.

La *Art. 19*. numai atâta, că ajutorul cititorilor îndemânatici e bine să fie cerut și în cazul când nu ar fi absolută trebuință, căci prin faptul că lucrează împreună cu preotul bibliotecar, cititorul se ambișio, nează și mai mult la citire, ajunge să cunoască cărțile din bibliotecă și se face mijlocitor între cititori și între cărți. În comunele unde avem studenți, sau elevi ai școalelor secundare, aceștia vor fi cele mai bune ajutoare. Unde nu sunt, ajutorul îl poate da un tiner meseriaș, sau comerciant, dar și dintre plugari. Munca distribuirii și a primirii de cărți se poate repartiza așa: întâiu se iau cărțile ce se restituiesc bibliotecii când unul ia cartea, altul înseamnă restituirea în evidența cititorilor, al treilea așează cartea la locul ei în raftul bibliotecii. În rândul al doilea urmează prelungirea termenului pentru restituirea cărților împrumutate, dar necitite încă, și constatarea dacă e cazul pentru amendare: fie pentru murdărirea, ruperea, pierderea, sau întârzierea peste termenul prelungit al cărții. În rândul al treilea apoi se face împrumutarea, sau distribuirea cărților spre citire. Unul pune la îndemână indicele cartonat al bibliotecii, sau caută să indice însuș cărți spre citire. În tot cazul acesta va avea să fie cel mai bun cunoscător al cărților din bibliotecă. Altul ridică cartea din rafturile bibliotecii și al treilea o înscrie în evidența cititorilor.

Cât privește cele două registre, pe aceste nu le vom tipări, deoarece preferăm, ca prețul de tipărirea lor să fie economisit în favorul bibliotecilor, în așa fel, că formularele se pot reproduce și prin copiere numai. Dar în acest caz, se cere ca hârtia, care să țină locul imprimatelor de registru și indice, să aibă o calitate bună și trainică, format destul

de mare, cel puțin mărimea modelelor de mai jos și să fie scrise cu bună grijă, — lucru ce se poate face la fiecare comună bisericască mult mai ieftin decât prin tipar.

Modelele urmează ca anexe: A. și B.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Iunie 1931.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

ANEXE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A.*)

Inventarul bibliotecii

parohiale (sau protopopești) din _____

N-rul cărții	A U T O R U L	TITLUL CĂRȚII	Valoarea Lei:	Câte volume	Observări (perderi, deteriorări, înnoiri la cărți)
1	Dr. Ioan Lupaș	Istoria Bisericii	50.—	1	
2	. . .	Genoveva	20.—	1	
3	Dimitrie de Rostov	Viețile Sfinților	250.—	1	Volum: 1—15 Maiu
4	V. Potapenco	În slujba adevărată	100.—	2	
	Arhim. I. Scriban	Cele 7 Cuvinte...		1	
	Beecher-Stowe-Nădejde	Coliba lui Moș-Toma		1	
5	Dr. Silviu Dragomir	Istoria Desrobirii relig.	600.—	2	

*) E suficientă lățimea 20 cm. (coală de rând).

B.**)

Indicele alfabetic

al bibliotecii _____ din _____

A U T O R U L	TITLUL CĂRȚII	N-rii de inventar	OBSERVARI
Dimitrie de Rostov	Viețile Sfinților	3; 10; 11.	3 ex. din volum pt. 1—15 Mai
Dragomir Silviu	Istoria Desrobirii relig.	150; 160.	2 volume
Lupaș Ioan	Istoria biser.	1.	
Potapenco V.	În slujba adevărată	4.	

**) E suficientă și lățimea de 16 cm. ($\frac{1}{4}$ coală).

La biblioteci mai mici e de ajuns un caiet, cu indice alfabetic pe margini; iar pentru biblioteci mai mari, înregistrările la fiecare literă se vor aranja pe coale separate.